

Успомніце з урокаў мастацтва ў 6-м класе, што такое ценявы тэатр. Выканайце эскіз лялькі для ценявой батлейкі. Патлумачце, у чым асаблівасць такіх лялек.

Музычнае і тэатральнае мастацтва XVII—XVIII стагоддзяў багатае сваімі творамі. Засваенне еўрапейскіх традыцый, пошук нацыянальнага почырку склалі трывалы падмурак для развіцця беларускай мастацкай культуры на ўсе часы.

Пытанні і заданні

1. Калядная псалма «Скінія залатая» вельмі папулярная ў сучаснай музычнай культуры. Яе мелодыя простая і даступная, таму псалму з задавальненнем спяваюць і дарослыя, і дзеці. Выканайце псалму «Скінія залатая» на ўроку. Тэкст прапануецца на дадатковай старонцы.

2. Паглядзіце на афіцыйным сайце Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага заслужанага харэаграфічнага ансамбля «Харошкі» (khoroshki.by) рэканструкцыю старадаўніх танцаў з праграмы «Полацкі сшытак». Якое ўражанне на вас зрабілі музыка, касцюмы, музычныя інструменты?

3. Сярод кампазітараў класіцызму вылучаецца фігура Міхала Клеафаса Агінскага — аўтара знакамітага паланэза «Развітанне з Радзімай». Складзіце прэзентацыю пра яго творчасць на тэму «Лёс і музыка М. К. Агінскага». Для музычнага афармлення выкарыстайце творы кампазітара.

Творчая майстэрня

4. Стварэнне батлеечнага тэатра — займальны занятак. Сёння прадстаўленні батлейкі можна ўбачыць у дзіцячых садках і школах, у музеях і на канцэртах. Падрыхтуйце фрагмент батлеечнага спектакля ў класе. Падзяліцеся на групы. Выберыце невялікую казку. Падумайце, хто будзе афармляць сцэну для тэатра, рабіць лялек, ствараць касцюмы, падбіраць музычны фон. Хто з вас будзе рэжысёрам і акцёрамі? Пакажыце ваша прадстаўленне вучням 1—4-х класаў.

§ 35. Творчы праект

Сярэднія вякі — важны этап у гісторыі сусветнай культуры. Гэта перыяд інтэнсіўнага духоўнага сталення чалавецтва, звязаны з пераходам ад паганства да хрысціянскага светаўспрымання. У адрозненне ад паганства, хрысціянства робіць акцэнт не на знешнім, а на ўнутраным свеце чалавека, на яго духоўных парывах, пошуках, ідэалах. У мастацтве яны былі ўвасоблены па-рознаму. Аднак заўсёды знаходзілі адлюстраванне ў імкненні вырвацца за межы матэрыяльнага, бачнага свету і ўзняцца ў тыя вышыні, якія даступныя толькі бясплотнаму духу.

Тэмы даследавання (праекта)

1. Люстраванае апавяданне на тэму «Рыцарскі гонар і доблесць».
2. Замалёўка «Сярэдневяковы горад» у стылістыцы мініяцюр «Вялікіх французскіх хронік».
3. Прэзентацыя «Героі эпасу пра караля Артура і рыцараў Круглага стала ў творах сучаснага мастацтва».
4. Эскіз галоўнай старонкі сайта «Мастацкая культура эпохі Сярэдневякоўя».
5. Праект-даследаванне «Музычная энцыклапедыя сярэдневяковай Еўропы».
6. Эскіз герба сям'і (класа) з адпаведным дэвізам у духу Сярэдневякоўя.

Эпоха Адраджэння была дзівоснай спробай прымірыць паганства і хрысціянства, злучыўшы дасягненні антычнага і сярэдневяковага мастацтва. На гэтым этапе мастакі Заходняй Еўропы вярнуліся да пластычнай дасканаласці Антычнасці. Але пры гэтым імкнуліся захаваць тую духоўную вышыню вобразаў, якая была дасягнута ў культуры Сярэдніх вякоў. У гэтым сэнсе творы тытанаў Адраджэння: Леанарда да Вінчы, Рафаэля і Мікеланджэла — гэта выключная гармонія знешняга і ўнутранага зместу вобраза.

Тэмы даследавання (праекта)

1. Эскізны малюнак аднаго з персанажаў камедыі дэль артэ ў сучасным абліччы.
2. Праект «Услед за Тыцыянам: алегорыя часу» (форма і тэхніка на выбар).
3. Эскіз вырабу (на выбар) у стылістыцы муранскіх майстроў.
4. Дзённік «Мая сустрэча з творам тытанаў Адраджэння».
5. Праект «Папяровая архітэктура» (выраб любога архітэктурнага збудавання ў папяровым варыянце).
6. Калаж з падручных матэрыялаў на тэму «Фантастычныя вобразы ў мастацтве» (паводле жывапісных палотнаў П. Брэйгеля і І. Босха).
7. Праект «Эпоха Адраджэння ў асобах: музычныя замалёўкі А. дзі Ласа і К. Жанекена».

XVII—XVIII стагоддзі — яскравая старонка ў гісторыі еўрапейскай культуры. Дасягнутая раней гармонія пачала ставіцца пад сумненне. Стала відавочна, што свет і чалавек упарадкаваны больш складана: у іх узаемаадносінах часта вядучым з'яўляецца канфлікт. Выявіць яго розныя варыянты спрабавала барока, у той час як класіцызм працягваў адстойваць гарманічны ідэал. Напружанне,

якое ўзнікла ў культуры ў выніку канфлікту гэтых процілеглых стыляў, і вызначыла характар эпохі. Гэтае напружанне аказалася плённым для мастацтва.

Тэмы даследавання (праекта)

1. Праект-даследаванне на тэму «Антычныя сюжэты ў мастацтве эпохі Асветы».
2. Праект «Лекавая музыка В. А. Моцарта».
3. Ілюстраванае апавяданне на тэму «Рускі тэатр эпохі Асветы» (асноўныя тэатры і іх назвы, першыя пастаноўкі, першыя рэжысёры і першыя акцёры).
4. Альбом «Тэатральныя прыёмы ў архітэктуры».
5. Рэпартаж для тэлеперадачы «Сляды італьянскіх мастакоў і архітэктараў XVIII стагоддзя на беларускіх землях».
6. Эскіз «Пераймаючы Д. Піранезі» (архітэктурнае збудаванне, якое не існуе ў рэчаіснасці).
7. Аповед-аўтабіяграфія ад імя аднаго з персанажаў Эль Грэка.

Для *беларускай культуры* перыяд ад Сярэднявечакоў да канца XVIII стагоддзя стаў ключавым. На гэтым этапе склалася яе нацыянальная самабытнасць, якая шмат у чым была знітавана з асаблівым гісторыка-культурным становішчам нашай краіны. Знаходзячыся на скрыжаванні каталіцкага Захаду і праваслаўнага Усходу, тэрыторыя Беларусі з'яўлялася зонай іх актыўнага ўзаемадзеяння. Гэта пастаянна ўзбагачала беларускую культуру і стала прычынай яе ўнікальнай разнастайнасці.

Тэмы даследавання (праекта)

1. Распрацоўка турыстычнага маршруту па гарадах Беларусі перыяду старажытнарускіх княстваў.
2. Віртуальны праект «Архітэктура беларускіх зямель перыяду Рэчы Паспалітай».
3. Эсэ «Беларускі абраз: фальклорныя матывы».
4. Віртуальны музей «Старонкі беларускай гісторыі ў карэліцкіх габеленах».
5. Конкурс на найлепшую пастаноўку фрагмента батлеечнага тэатра.
6. Праект-даследаванне «Будслаўскі фэст: мінулае і сучаснасць».
7. Выніковая выстаўка «Вырабы беларускіх майстроў у маім доме».